

ABONNEMENT:

Pour un an 350 Piastres
Edition spécial. 500 ptrs.

ADRESSE:

«İdjtihad» Constantinople

Téléph. St. 865

XXIV ème ANNÉE

15 Juin 1929 No. 275

TÜRKÇE VE FRANSIZCA

İLMÎ, EDEBÎ, İKTİSADÎ, SANA'Î,
SIHHÎ MECMU'A

Aboneman: Seneliği [24
nüsha] Türkiye için 2 bu-
çuk, haric için 3 buçuk,
Âlâ kâğıdlısı 5 liradır.

İdarehanesi:

Cıgaloğlunda İctihad Evi

Tarihi te'sisi:

1904 — Genève

Yirmi dördüncü sene

No. 275 15 Haziran 1929

midir. (Louvre) müzesi, kendisine bir kaç sene evvel 20,000 franga satılmak istenilmiş olan bir tabloyu 700,000 franga mubaya'a ettiği vakit ressamın namının kazandığı şukûhun bedelini te'diye ediyordu. Bu şukûhun kıymeti adediyesi bu iki meblağın arasındaki fark ile tamamen gösterilmiştir. Siyasî düsturların kıymeti de ekseriya aynı nevi'den tahavvûlata ma'ruz olur.

Ş Bolşevikliğin terakkisi, ümid ve intizarlarla meşbu' bir mezheb [Doctrine] in, en iyi isbat edilmiş aklî hakiketlerden daha kolay kendisini kabul itdirdiğini ispata yardım ediyor.

Ş Cumhuriyetçiler ve sosyalistler, seri'üzzeval teşriki mesailerine rağmen biri birine zıd iki siyasî fırka teşkil ederler. Birinciler demokrathlığı, ikinciler diktatörlüğü temsil ederler,

Ş Kani' [Convaincu] bir adamın kuvvetlerinden biri de, i'tikadının kıymeti akliyesini munakeşe etmemesidir.

Politikada ve dinde, daima kani'lerin emel [Rêve] leri, kendileri gibi düşünmeyenleri bilâ merhamet ketl edebilmek olmuştur.

«Radicalisme in en mükemmel» ta'rifi vaktile reis (Wilson) tarafından yapılan ta'rifdir. Wilson diyordu ki bu ta'bir Simplism, şiddet ve ғıpta ifade eder.

Ş Radikalizm, şüphesiz, uzun müddet devam edecektir; çünkü tabiy'atı beşer basit ve şedid tedbirlerin, hakikatı halde duradur ve derin şeyler hey'ei mecmuasından mutehassıl fenalıklara derhal devasaz olabileceğini farz eder.

Ş Vekayi'in psycholocya'i hikmetleri ve ihtilatlari iyi anlaşılacağı zaman, danışmend adamların pek azı kendilerine radikal denmesine razı olacaklardır.

Ş Politikada munakeşe olunmayan bir hakikat ekseriya kâfi derecede tekrar edilmiş bir yalandan başka bir şey değildir.

AŞKIN SESİ

Susamış genc emellere, ben zehirli bir şarabın
Beni içen neş'e bekler, bir ilâhi iztirabım.

Ba'zi ruhlarda bir nağme, ba'zi ruhlarda da kinim.
Ne dümenler parçalamış fırtınalı bir enginim.

Ba'zen kahir bir savletim çok zaferlerden aşarım.
Ba'zen içli yüreklerde sükûn içinde yaşarım.

Ba'zen uzun bir varlığa ayrılmayan bir yoldaşım,
Ba'zi dudaklarda nağme, ba'zi gözlerde de yaşım

Bir çok ma'sum simalardan, günahkârlar yaratırım
İnsanlara zevk adile meşekketter aratırım.

Koşanlar hep yorulurlar, tebessümlü izlerimde
Sarsılarak hıçkırdılar bükülmeyen dizlerimde

Şairlerin öz diliyim sana'atkârların eliyim.

Ben işte aşk adlı olan on bin maskeli deliyim.

Feyziye Muhittin

RUSYADA HAKİKİ VAZ'İYET

Bolşevik Rusya hükûmeti sabık Harbiye nayırı «Leo Troçki» nin eseridir. Berlinde, Almancadan Türkçeye tercüme edilerek arab harflariyle basılmışdır. Bü-yücek 54 sahifelik bir kitab olan bu eseri tamamen ve dikkatle okuduk. Bırakdığı te'sir elimdir. Rusyanın Çar zamanındaki hali berdevam görünmekdedir. Rusyanın bu günkü halini bize anlatanın bu günkü Rusyayı yaratanlardan biri olması çok mühimdir. 25 sene evvel Genevede iken Georges Kenan isminde bir amerikali tarafından yazılmış bir kitab okumuşdum adı: «Les Prisonniers politiques en Russie» idi bu gün Troçkynin kitabını okurken aynı feci'alar gözümün önüne geldi. Bir daha isbat olundu ki milletlerin seviye ve seciyeleri değişmedikce regimlerinin değişmesinde fayda pek az olur, yahud hiç olmaz.

Troçkynin bu kitabını okumayı *ictihad* okuyucularına hararetle tavsiye ederiz. Bu kitab okunduktan sonra insan derin bir tefekkure dalıyor ve «mysticisme» in hakim rolu göz önünde yükseliyor. İntihar etmeden evvel arkadaşına yazdığı mektubunda, Bolşevik Adolf joffe, mysicismin ne kadar musahheri ve musakheri oldüğünü meydana koyuyor.